Школьная планета

НЕ БУДЗЬ ЧУЖЫНЦАМ НА СВАЁЙ ПЛАНЕЦЕ! № 4 (34) СНЕЖАНЬ 2016

Выданне ДУА “Сярэдняя школа № 2 горада Беразіно”Мінскай вобласці

Зіма на бацькаўшчыне

Дзень цэлы плавалі вятры
Над восенню палёў бязмежных,
Пад вечар снегам завірыў
Спазніўшыся кудлаты снежань.
Ён ахінуў стагі лугоў,
Як верацёны, снежнай воўнай,
З-пад Налібок, з балот, лясоў
Плыты ільдзін пагнаў па Нёмну.
Ён хвалі дрэмлючай раллі
Рвануў за вараныя грывы, —
І ажылі, і паплылі
На бор уздыбленыя нівы.
Але навалу хмар цяжкіх
Стрымалі выгнуўшыся хвоі.
Адно па соснах залатых
Узнялося полымя сівое,
У змрочных лапках зацвіло,
З бяроз успыхнуўшага веццял
На сухастой, на буралом
Яго панёс аслепшы вецер.
Збудзіўся нетраў цёмны гул,
З лагоўяў воўчых і выкопаў
Папоўз па свежаму снягу,
Па выбітых руёю тропах.

Зіма... Ад інею вішняк
Перахіліўся за парканы.
І не мінеш яго ніяк,
Кранеш — і цветам серабраным
Асыпе з галавы да ног.
На дзенніві вароны стадам
Лятуць з прасёлачных дарог.
Іх цень плыве праз палісады,
Дзе ўсё, як вогнішча лістоў,
Замёў снег свежы, сшаранелы,
Дзе першых заячых слядоў
Глухія петлі забялелі.
Калі-ж, вячэрняю парой,
За вёску выйдзеш на прыволле,
Цябе сустрэнуць чарадой
Шляхоў знаёмыя таполі,
Пачуеш як трашчыць рака,
Скрыпяць асверы на марозе,
Як пад дугой маладзіка
Пяюць сялянскія палозззя.
І шляху зорнага агні
У кожнай у сняжынцыззяюць
І ў сэрцы, што з далечыні
Па родным сумавала краю.

Максім Танк

Фота Ірыны Маркевіч

Казка "ВІЧ і яго мара"

У далёкай змрочнай краіне ХВАРОБА жывуць мікробы, бактэрыі і вірусы. У кожнага з іх свой дом, свае ўладанні. Але ўсе яны мараць перасяліцца ў чалавечы арганізм і атрымаць перамогу над здароўем чалавека і яго памочнікамі — абаронцамі лімфацытамі і добрымі бактэрыямі.

На самым краі ХВАРОБЫ ў высокім замку жыў самы моцны і страшны з усіх вірусаў — ВІЧ — Вірус Імунадэфіцыту Чалавека. Яго пабойваліся нават самыя страшныя і суровыя вірусы. Бо ён валодаў загадкавай сілай. ВІЧ немагчыма перамагчы. Затое ён здольны перамагчы імунную сістэму чалавека.

І хоць іншыя вірусы і мікробы маглі папросту пераходзіць ад аднаго чалавека да другога падчас чхання, кашлю, прадметы асабістага ўжытку, і маглі так заразіць значна больш людзей. ВІЧ быў страшней. Бо менавіта ён забіваў смелыя лімфацыты, якія дружна змагаюцца з усімі мікробамі і актыўна іх перамагаюць. Усіх, акрамя ВІЧ.

Вось чаму яны хацелі з ім сябраваць. Бо калі ён пускаў іх разам з сабой у адзін арганізм, нават самы кволы мікроб мог цалкам заняволіць чалавека. Чаму? Таму што пасля таго, як ВІЧ абясшкодзіць абаронцаў чалавечага арганізма — лімфацытаў, кроў чалавека становіцца безабароннай перад любымі вірусамі і мікробамі.

Вось аднойчы, сядзеў ВІЧ у сваёй высачэзнай вежы і выглядаў у свой чароўны бінокль цела, якое б падыходзіла для яго жыццядзейнасці. Для ВІЧ самае складанае — гэта патрапіць у арганізм. Бо яму трэба пранікнуць адразу ў кроў, праз ранкі і ўколы.

І вось у аб'ектыве ВІЧ ўбачыў Чалавека. Ён яму спадабаўся. Бо той ляжаў дзесьці пад плотам, у ірванай адзежы, з пустым позіркам … і самае галоўнае — са шпрыцом у руках! Вось ён — любімы і самы лёгкі шлях пранікнення ВІЧ — іголка наркамана.

Сеў ВІЧ у сваю карэту і на максімальнай хуткасці памчаўся да сваёй мэты. За ім следам паплялася чарада вірусаў і мікробаў. Дабраўся ВІЧ да Чалавека пад плотам. А тут да яго яшчэ адзін падышоў. ВІЧ радаваўся! Адразу два арганізма трапяць цяпер у яго чэпкія абдымкі.

ВІЧ ўжо прадставіў, як ён сядзе на краёчак іголкі і Чалавек сам ўпусціць яго ў сваю кроў. Ён заплюшчыў вочы і з радасцю стаў маляваць сабе карціны, як ўцякаюць ад яго гэтыя смельчакі — лімфацыты, якіх баяцца ўсе жыхары ХВАРОБЫ, а ён наганяе іх усіх і праколвае сваёй маленькай вострай шпагай. Ён такі маленькі, перамагае іх усіх і вяршэнствуе арганізмам чалавека. Пакуль яму будзе камфортна, ён будзе сядзець і атрымліваць асалоду ад сваёй улады, а калі надакучыць, адкрые дзверы прастудзе ці грыпу, або сухотнай палачцы і тады...

Але тут летуценні ВІЧа былі перапынены. Іголку, на якую ён ужо залез, падняў Чалавек у белым халаце, папярэдне надзеўшы на рукі пальчаткі, і выкінуў у бліжэйшы смеццевы кантэйнер. А Чалавека, які ляжаў пад плотам, клапатліва падняў, пасадзіў у машыну з чырвоным крыжам і надпісам «Хуткая дапамога» і павёз.

Калі ВІЧ праз некалькі тыдняў нарэшце выбраўся на паверхню кантэйнера, то ўбачыў Чалавека, які праходзіў міма. Таго самага, у якога ён хацеў пасяліцца, але зусім зрененага. У яго была бадзёрая хада, здаровы колер твару … і самае галоўнае — бляск у вачах і ўсмешка на вуснах! Для ВІЧ — гэта самае страшнае. «І гэты пайшоў», — сумна ўздыхнуў Вірус і пайшоў да сябе дадому.

А той самы Чалавек ішоў у школу, дзе ён дзяліўся з дзецьмі сваёй гісторыяй. Чалавек распавёў ім самае галоўнае, што трэба рабіць, каб не ўпусціць у свой арганізм ВІЧ і не захварэць СНІДам:

- ✓ Ніколі не дакранайцеся да знойдзеных на вуліцы шпрыцоў.
- ✓ Ніколі не паддавайцеся на ўгаворы паспрабаваць наркотык.
- ✓ Сцеражыцеся траплення чужой крыві на скуру, асабліва калі яна пашкоджана.
- ✓ Калі вы атрымліваеце медыцынскае лячэнне, памятаеце: ўсе іголкі і шпрыцы павінны быць аднаразовымі!
- ✓ І яшчэ маленькая парада: дапамагайце сваім блізкім!

Матэрыял падрыхтавала Вольга Жук

Што такое ВІЧ і СНІД?

ВІЧ — гэта вірус, які прыводзіць да пашкоджання імуннай сістэмы арганізма. А імунная сістэма, як вядома, абараняе арганізм ад розных інфекцый. Калі імунная сістэма працуе дрэнна, чалавек не можа змагацца з многімі сур'ёзнымі захворваннямі.

Негатыўныя наступствы заражэння могуць выявіцца праз некалькіх месяцаў, а часам гэта адбываецца адразу — калі новanароджаныя з'яўляюцца на свет, ужо з ВІЧ-інфекцыяй. У дарослых, якія жывуць з ВІЧ, паражэнне імуннай сістэмы можа адбывацца больш павольна. Пра людзей з ВІЧ кажуць, што ў іх СНІД, калі іх імунная сістэма значна пашкоджана або калі ў іх з'яўляюцца ВІЧ-асацыяваныя інфекцыі альбо рак.

Снегавік: гісторыя з'яўлення, сімвал, дзень

Зіма... Снег... Выдатная магчымасць павесяліцца: згуляць у снежкі, спусціцца з неверагоднай горкі на санках, пакатацца на лыжах, здзейсніць незвычайны трук на каньках. Але калі мароз крыху здаў свае пазіцыі – ідэальныя ўмовы вясёлай кампаніяй зляпіць пацешнага снегавіка... А маглі б вы падумаць, што гэты, звыклы кожнаму, зімовы казачны калабок, неад'емны атрыбут зімовага парку або двара, мае вельмі цікавую гісторыю і незвычайныя традыцыі ў розных краінах?

Гісторыя снегавіка

Гісторыя стварэння першага снегавіка, паводле старадаўняга падання, пераносіць нас у далёкі 1493 год. Менавіта тады Мікеланджэла Буанароці, скульптар, паэт і архітэктар, зляпіў першую снежную фігуру. А вось першае пісьмовае згадванне аб прыгожым велізарным снегавіку сустракаецца ў адной з кніг 18 ст.

Што сімвалізаваў снегавік? І якія традыцыі, звязаны са снегавікамі?

У былыя часы зіма, суровыя маразы прыносілі масу непрыемнасцяў і клопатаў чалавеку. Тады і з'явілася павер'е аб пагрозах, якія можа нанесці людзям своеасаблівая скульптура са снегу. Таму і малявалі снегавікоў велізарнымі снежнымі монстрамі.

Нарвежцы, да прыкладу, баяліся сустрэць снегавіка вечарам. Гэта абяцала нейкае няшчасце.

Існавала таксама павер'е, што злеплены ў поўню снегавік можа прынесці чалавеку няшчасце і "адорыць" начнымі кашмарамі.

На Русі таксама верылі ў магічную сілу снегавікоў. Таму прасілі іх паменшыць моцныя маразы. Але паколькі нашы продкі лічылі, што снегападамі, завірухамі кіруюць духі-жанчыны, то і ляпілі ў дварах снежныя фігуры жаночага полу — снежную бабу.

Дзіўны погляд на снегавікоў падае нам хрысціянская легенда. Менавіта яна абвяшчае, што снег – гэта дар неба, а снегавікі – гэта анёлы. Ім пад сілу перадаваць Богу малітвы і просьбы людзей.

Калі ж знянацку снежная баба адыгрывае галоўную ролю ў вашым казачным каляровым сне, будзьце ўпэўненыя – вас чакаюць выдатныя навіны, звязаныя з вашай другой палавінкай.

Аксэсуары снегавікоў

Еўрапейцы добра закутваюць снегавіка ў шалікі, у рукі даюць густую мятлу і, вядома ж, ўпрыгожваюць гірляндамі.

Дзіўна, але некаторыя элементы снегавікоў маюць сімвалічнае значэнне. Нос з морквы мог задобрыць багоў урадлівасці і ўраджаю. Шапка ў выглядзе перавернутага вядра абяцала сям'і дастатак і багацце. Каралі з галовак часныку (румынскі звычай) здольныя абараняць сям'ю ад хваробы.

Дзень снегавіка

Дарэчы, ушанаваць гэтага снежнага прыгажунчыка можна 18 студзеня, калі адзначаюць Дзень снегавіка.

Матэрыял падрыхтавала Дудко Аляксандра

Падводзім вынікі першага паўгоддзя

5 спосабаў дапамагчы птушкам перажыць зіму

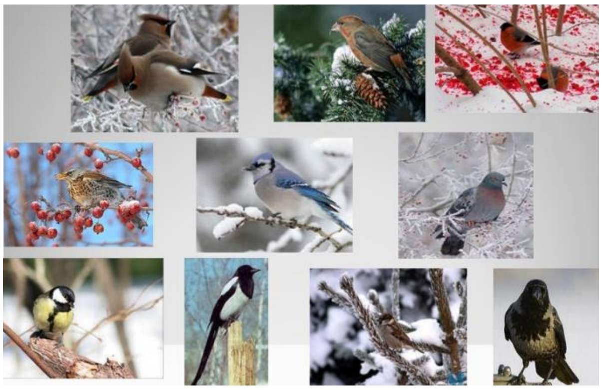

Многія людзі лічаць, што птушкам добра жывецца і без нас. Можа быць яно і так, але ў зімовы час яны проста маюць патрэбу ў нашай дапамозе. Вы можаце многае зрабіць, але нават самая маленькая дапамога, напрыклад, пакарміць птушак хлебнымі крошкамі, гэта ўжо добрая справа.

1. Пакармі

Мабыць, гэта адзін з самых важных спосабаў дапамагчы птушкам перажыць зіму. Птушкі любяць збожжа, арэшкі, хлебныя крошкі. Сінічкам можна павесіць кавалачак сала.

2. Наліце вады

Для таго, каб паставіць міску з цёплай вадой, Вам спатрэбіцца ўсяго некалькі хвілін, і да таго ж гэта не цяжка зрабіць, ці не так?

3. Зрабіце прытулак

Птушкі будуць Вам удзячныя за любы прытулак для іх. Вы можаце купіць або зрабіць самі шпакоўню.

4. Не зразайце галоўкі кветак, якія адцвілі

Кожную восень усе садоўнікі зразаюць кветкі, не падазраючы аб тым, што гэта вельмі смачная ежа для птушак.

5. Пасадзіце расліны

Падумайце пра птушак задоўга да наступлення зімы. Пасадзіце ў сябе ў двары некалькі відаў раслін. Існуе мноства раслін, якія даюць ягады, плады і насенне, а гэта ідэальная ежа для птушак.

Магчыма, гэта не ўсё спосабы дапамагчы птушкам перажыць зіму. Многія думаюць, што птушкі могуць паклапаціцца пра сябе самі, а я ўпэўнена, што ў свеце шмат добрых людзей, дзякуючы якім выжывае так многа птушак. А як Вы дапамагаеце птушкам перажыць зіму?

Матэрыял падрыхтавала
Лізавета Вайцяховіч

Навагоднія аб'екты

Памятка для бацькоў «Бяспечны новы год»

Новы год – самае вясёлае і доўгачаканае свята. Але каб навагоднія святы нічым не азмрочыліся, неабходна памятаць... Не, не толькі памятаць, а выконваць правілы пажарнай бяспекі.

Ёлку трэба ўсталёўваць:

- Далей ад батарэй ацяплення, каб яна не замінала вольна хадзіць па пакоі і не засланяла дзверы, якія вядуць у іншыя пакоі.
- Вярхушка елкі не павінна ўпірацца ў столь.
- Нельга ўпрыгожваць елку (сапраўдную ці штучную) цацкамі, якія лёгка запальваюцца, не варта абкладваць падстаўку пад елкай звычайнай ватай, упрыгожваць свечкамі.

Дарэчы, пры гарэнні штучнай елкі вылучаюцца вельмі шкодныя рэчывы. А кропелька палаючага пластыка, патрапіўшы на скуру, пакіне апёк больш глыбокі, чым сапраўдны распалены вугольчык. *Каб прадухіліць няшчасны выпадак, неабходна строга выконваць правілы карыстання піратэхнічнымі вырабамі.*

- Не варта набываць іх на аптовых рынках, у падземных пераходах ці электрацягніках.
- Нельга выкарыстоўваць піратэхнічныя вырабы з пашкоджаным корпусам.

Недапушчальна:

- выкарыстоўваць піратэхнічныя вырабы пад нізкімі навесамі і кронамі дрэў,
- насіць такія вырабы ў кішэнях,
- накіроўваць ракеты і петарды на людзей,
- падыходзіць бліжэй, чым на 15 метраў, да запаленых феерверкаў,
- кідаць петарды пад ногі,
- выкарыстоўваць піратэхніку пры моцным ветры.

Каб святочныя дні не былі азмрочаныя, выконвайце правілы пажарнай бяспекі.

ДУА "Сярэдняя школа № 2 горада Беразіно"
223311
вул. Мультана, 19
Электронная пошта
berezinosch2.edu@tut.by
Сайт школы
berezino2.school.by

Газета "Школьная планета" выходзіць адзін раз у месяц.
Творчы калектыў клуба "Юны журналіст": Дудко Аляксандра, Жук Вольга, Вайцяховіч Лізавета, Власюк Марыя, Маркевіч Ірына